

ОК 05 МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
СИЛАБУС

Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Освітній рівень	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Цілі	Курс передбачає опанування студентами системи знань з наукового педагогічного дослідження, поглиблення уявлень про його методологічні основи, удосконалення дослідницьких умінь, які дозволять майбутнім фахівцям в галузі освіти досягти високого рівня самоорганізації професійної діяльності.
Результати навчання	<i>Спроможність</i> - підвищувати рівень власного педагогічного професіоналізму через удосконалення своєї дослідницької, методологічної культури; - аналізувати наукові педагогічні праці з позицій сучасної науки, у контексті обраної проблеми дослідження, що стосується дошкільної та початкової освіти; - визначати проблему наукового дослідження, формулювати тему, яка відповідає актуальним проблемам сучасної теорії і практики дошкільної та початкової освіти; - застосовувати систему методів науково-педагогічного дослідження в процесі організації освітнього процесу, зокрема й у закладі дошкільної освіти та початковій школі; - виявляти педагогічну творчість у процесі різних видів наукових досліджень, опрацювання матеріалів з різних інформаційних джерел; - оформляти результати власних наукових пошуків, зокрема й у формі магістерської роботи. ІК. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної та початкової освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної та початкової освіти в ЗВО, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог. Загальні компетентності КЗ 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). КЗ 3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. КЗ 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Спеціальні (фахові компетентності) КС 5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти. Програмні результати навчання ПРН 02 Упроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу ПРН 04 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності. ПРН 06 Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини ПРН 08 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя ЗДО передовий педагогічний досвід та результати досліджень. ПРН 10 Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в ЗДО з урахуванням принципів

	дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.
Зміст	Методологічне забезпечення педагогічного дослідження. Науково-дослідницька робота, її значення для становлення професіоналізму фахівця в галузі освіти, зокрема й дошкільної та початкової. Принципи організації науково-дослідницької роботи студентів. Академічна доброчесність, її зміст. Види порушень академічної доброчесності. Вимоги до академічної доброчесності. Запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах. Методологія – наука про наукове пізнання. Основні методологічні підходи в дослідженні педагогічних проблем. Специфіка наукової діяльності в галузі освіти. Наукове педагогічне дослідження, його компоненти. Показники цінності наукового дослідження в педагогіці. Форми звітності про наукову роботу. Тези доповіді на науково-практичній конференції. Наукова стаття, її типова структура. Джерела інформації в науково-дослідній роботі. Монографія. Стаття. Збірка наукових праць. Дисертація. Автореферат дисертації. Методика вивчення літературних джерел. Їх опрацювання в процесі дослідження. Методи науково-педагогічного дослідження. Методи науково-педагогічного дослідження. Класифікації методів науково-педагогічного дослідження. Теоретичні методи педагогічного дослідження. Порівняльно-історичні методи педагогічного дослідження. Емпіричні методи педагогічного дослідження. Методи математичної статистики в педагогічному дослідженні. Їх сутність, специфіка застосування в педагогічному дослідженні. Комплексне застосування методів в науковому педагогічному дослідженні. Загальна логіка і структура магістерського науково-педагогічного дослідження. Методологічна рефлексія в науковій роботі. Методологічні характеристики педагогічного дослідження. Поняття про структуру наукового педагогічного дослідження. Етапи роботи. Аналіз базових понять. Обґрунтування актуальності теми дослідження. Мета і завдання педагогічного дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Гіпотеза дослідження. Будова основної частини дослідження. Типовий зміст кваліфікаційних, зокрема й магістерських, робіт різних рівнів. Оформлення підсумків наукової роботи в педагогіці. Форми наукових повідомлень в педагогіці. Структура наукової статті в педагогіці. Оформлення кваліфікаційної, зокрема магістерської, роботи з педагогіки. Стиль наукової роботи. Анотація до магістерської роботи. Підготовка до захисту і захист кваліфікаційних, зокрема й магістерських робіт.
Курс/семестр	перший / I, II семестри
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 год. (заочна форма навчання – 10 год.). Семінарські/практичні – 32 год. (заочна форма навчання – 6 год.). Самостійна робота – 72 год. (заочна форма навчання 104 год.) Екзамен
Кафедра	Кафедра педагогіки дошкільної та початкової освіти, кабінет № 46, e-mail: PPOSP08@I.UA
Викладач	Ткаченко О. М., доктор педагогічних наук, професор
Контактна інформація	e-mail: pedd20@ukr.net
Система оцінювання	Оцінювання якості навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 60 балів) визначається як сума балів поточного контролю та екзамену (40 балів) і відповідає підсумковій семестровій оцінці на другому етапі контролю з дисципліни.

	В одному варіанті екзаменаційного білета знаходить відбиток матеріал різних тем курсу. Всі питання кожного варіанта екзаменаційного білета умовно поділяються на чотири частини, кожна з яких виконує свою функцію. Так, перша частина питань виявляє рівень усвідомленості знань з методологічних засад педагогічного дослідження, друга – з питань логіки педагогічного дослідження, орієнтованих на практику, третя – спрямована на виявлення умінь та перспектив оперування педагогічним матеріалом в процесі застосування різних груп методів наукового педагогічного дослідження, четверта – зорієнтована на виявлення умінь грамотно організувати та оформляти результати наукового педагогічного дослідження. Дві групи питань зорієнтовані на виявлення ступеня грамотності оперування студентів педагогічними дослідницькими компетенціями, глибини їх усвідомлення. Третя і четверта частина питань і завдань передбачає застосування наявних знань і умінь на практиці, виявлення певного рівня розвитку творчих здібностей майбутніх фахівців у галузі дошкільної та початкової освіти в процесі організації наукового педагогічного дослідження. За відповіді на першу та другу групу питань студент може одержати максимально по 12 балів, за третю і четверту групи – по 8 балів.
Сторінка курсу на платформі MOODIE	http://moodle.kspu.kr.ua/course/search.php.search
Література	1. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження. Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2010. 2. Максименко С. Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. Київ : Вища школа, 1990. 3. Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40). URL: http://lib.znau.edu.ua/jrbis2/images/phocagallery/2017/Pryklady_DSTU_8302_2015.pdf. 4. Семенов О. М. Культура наукової української мови. Київ, 2010. 5. Скалкова Я. и коллектив. Методология и методы педагогического исследования. Москва : Педагогика, 1989. 6. Кушнір В. А. Методологія педагогічних досліджень. <i>Наукові записки КДПУ</i>. Серія: Педагогічні науки / ред. В. В. Радул та ін. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2011. Вип. 93. С. 3-7. 7. Наукові записки ЦДПУ. Серія: Педагогічні науки / ред. В. Ф. Черкасов та ін. Вип. 173, ч. 2. Кропивницький: ЦДПУ, 2018. 8. Семенов О. М., Рудь О. М. Культура фахової мови. Суми, 2014. 9. Цехмістрова Г. С. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Слово, 2012. 10. Автореферати кандидатських дисертацій за останні 5 років. 11. Статті з журналів «Початкова школа», «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», газети «Початкова освіта» за останні 5 років. 12. Статті зі збірників студентських наукових праць за останні 5 років. Електронні ресурси бази даних: https://mon.gov.ua – Сайт Міністерства освіти України; www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. І. І. Вернадського.